

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

Programación Conxunto de Vento-Metal

Índice

1. Introducción.....	4
1.1 Marco Legal	4
1.2 Características do centro.....	5
1.3 Características do alumnado	6
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	7
2.1 Grao Profesional	7
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	8
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación	9
4.1 Grao profesional da materia de Conxunto	9
5. Metodoloxía.....	10
5.1 Principios metodolóxicos	10
5.2 Métodos didácticos.....	11
6. Atención á diversidade	12
7. Temas transversais	13
7.1 Educación en valores	13
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)	14
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	15
8.1 Actos institucionais.....	15
8.2 Cursos e clases maxistras	16
8.3 Audicións.....	16
8.4 Outros	16
9. Secuenciación por cursos	17
9.1 Curso: 1ºGP de Conxunto de Vento Metal	17
9.1.1 Obxectivos.....	17
9.1.2 Contidos	17
9.1.3 Avaliación	18
9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	21
9.1.5 Medidas de recuperación	21
Proba ordinaria do mes de xuño	22
9.1.6 Recursos didácticos	22
9.2 Curso: 2º de Conxunto de Vento Metal.....	23
9.2.1 Obxectivos.....	23
9.2.2 Contidos	23
9.2.3 Avaliación	24

9.2.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	27
9.2.5	Medidas de recuperación	27
	Proba ordinaria do mes de xuño	28
9.2.6	Recursos didácticos	28
10.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	29
11.	Procedementos para realizar a avaliación interna do Departamento 30	

1. Introducción

A presente programación didáctica está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo de 1º e 2º curso do grao profesional. Foi realizada polo profesorado do Departamento de Conxunto de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co Proxecto Educativo de Centro, como así establece o artigo 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007 do 27 de setembro.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía a aplicar (indicando materiais e recursos didácticos), a avaliación, os procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, as medidas de recuperación e os recursos a empregar no proceso de ensino-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe. A presente programación é un marco de referencia que lle dá forma ó noso ensino, garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e

de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoa, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filharmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia. As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A localización do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: o alumnado de grao elemental ten como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Centro de estudos superior.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co Centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

I) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación

4.1 Grao profesional da materia de Conxunto

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

5. Metodoloxía

O ensino de conxunto desenvolverase a través de técnicas de ensino en grupo, individuais e activas, e o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o profesorado en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nos obxectivos ou proxectos establecidos, desde a preparación de obras, ata un programa de concerto.

Para dar reposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo, os espazos e os recursos dispoñibles.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rexen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito no noso ensino.
- **Autonomía:** O alumnado será orientado nas clases en grupo e nos ensaios colectivos, desenvolvendo a autonomía do traballo e a toma de decisións.
- **Creatividade:** Ao tratarse dun ensino artístico, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é grupal na maior parte do tempo, pero en cada clase terase en conta a dimensión afectivo persoal e social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** No noso ensino fomentarase en todo momento o traballo en equipo nun clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que é útil noutras situacións e poderá ter unha aplicación real.

- **Interdisciplinariade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cas outras materias do currículo para dotalos dunha maior significación.

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumnado realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que este se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que traten diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses do alumnado o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno ou alumna
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Suxerir actividades de diferente dificultade e integrar ao alumnado na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos.

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todo o alumnado con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo achegado ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do Centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto ton muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto produtivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquiera unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mante-

mento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Coa aplicación das TIC's preténdese acadar os seguintes obxectivos:

Desenvolver a autonomía persoal. O alumnado debe aprender a seleccionar a información recadada na rede, xa que, permite coñecer e contrastar un gran número de versións musicais.

Coñecer a realidade musical actual. A través da rede o alumnado atópase en contacto coas noticias de actualidade, ben a través de blog's de solistas e profesorado, de coaching musicais, gravacións recentes, e diferentes portais sobre programas de estudos no estranxeiro. O propio Centro, a través de aplicacións como youtube e soundcloud, difunde as súas actividades como audicións do alumnado, concertos e cursos.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro, normas de organización e funcionamento, título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio corresponden, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do Centro. Seguindo esta liña de continuidade colaborárase, cando sexa posible, nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do Centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde se convida a solistas e agrupacións tanto externas como formadas por membros do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio Centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección e divulgación da nosa tarefa didáctica.

8.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras a realizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do Centro.

No caso de que o Departamento teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Profesional, o departamento organizará audicións do alumnado que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e realizaranse en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para organizar as diferentes audicións ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adxudicar datas, espazos e horarios definitivos.

O Departamento organizará como mínimo tres audicións, que poderán ser tanto de aula como no auditorio do Centro, ao longo do curso nas que o alumnado deberá participar interpretando as obras traballadas como mostra do traballo realizado na clase.

8.4 Outros

O Centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos como os “Premios Honoríficos David Russell”, concertos pedagóxicos, Concerto no auditorio do Concello de Vigo, entre outros. O Departamento colaborará na medida do posible motivando e preparando ao alumnado para que participe nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A materia de Conxunto de Vento Metal consta de dous cursos que corresponden aos dous primeiros anos do Grao Profesional.

9.1 Curso: 1ºGP de Conxunto de Vento Metal

9.1.1 Obxectivos

- a) Interpretar en conxunto obras sinxelas para o coñecemento dos diferentes estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Coñecer as normas básicas que esixe toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia.
- e) Utilizar o son, buscando o equilibrio sonoro do grupo e as necesidades interpretativas.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias básicas para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista cas pezas e obras programadas.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos básicos para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras de diferentes estilos e épocas para o conxunto instrumental de dificultade axeitada a este curso.

9.1.2 Contidos

- a) Práctica da unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- b) Práctica da agónica e as dinámicas.
- c) Estudo dos xestos anacrúsicos para tocar sen director.
- d) Equilibrio e planos sonoros.

- e) Control permanente da afinación.
- f) Desenvolvemento da igualdade e sincronización das emisións e ataques.
- g) Análise e interpretación de obras do repertorio de conxunto (cuartetos, quintetos de metais, etc.).
- h) Práctica de conxunto da agrupación.
- i) Traballo do repertorio básico de conxunto dunha dificultade acorde a este nivel.
- j) Práctica de lectura a primeira vista das obras programadas respectando a articulación, as dinámicas e a afinación.
- k) Valoración do sistema como marco da interpretación.
- l) Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos instrumentais, para analizar de maneira crítica as características das diferentes versións.

9.1.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.1.3.1 Criterios de avaliación

- a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.
- b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da con-

certación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

- c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.

9.1.3.2 Mínimos esixibles

Interpretar axeitadamente o repertorio traballado demostrando capacidade de unificación na interpretación entre todos os compoñentes do grupo, equilibrio sonoro entre as partes, afinación, fraseo, sincronización, articulación e dinámicas.

9.1.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo de aula, o comportamento e actitude, e a audición.

Como ferramentas de avaliación empregárase o caderno do profesorado e a folla de calibración. No caderno do profesorado quedará recollida a información e valoración do traballo de aula, a responsabilidade, o comportamento, a actitude, e a execución na audición trimestral e ca folla de calibración valorarase a audición trimestral. Poderase utilizar gravacións de audio e vídeo como ferramenta de avaliación complementaria.

Folla de calibración

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20%	
Adecuación á partitura	20%	
Calidade do son e/ou afinación	20%	
Interpretación	25%	
Actitude	15%	

9.1.3.4 Criterios de cualificación

Os seguintes criterios achegarán o 50% da cualificación a través do traballo diario nas clases:		
Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.	c), d), i)	a), b), c), d), e), f), g)
c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.	g)	j)
Os seguintes criterios achegarán o 10% da cualificación:		
Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.	f), h)	k), l)
Os seguintes criterios achegarán o 40% da cualificación a través dunha audición:		

Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.	a), b), e), j)	h), i), l)
e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.	a), b), j)	h), i)

Procedemento de Avaliación	Traballo diario	Responsabilidade e Actitude	Audición
Porcentaxe	50%	10 %	40%
Ferramenta de avaliación	Caderno do Profesorado ou de seguimento da programación		

9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de poñer a ampliación de matrícula solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias do curso elevando a proposta o seu departamento.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso actual e ao que aspira a acceder. O profesorado das distintas materias acordarán, a través dun informe de ampliación de matrícula cunha cualificación numérica, as capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.

Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. O informe para ampliación de matrícula será presentado polo xefe de departamento a dirección do Centro previamente o consello escolar.

9.1.5 Medidas de recuperación

- As medidas de recuperación consistirán na proba ordinaria do mes de xuño e a proba extraordinaria de setembro. Estas medidas realizaranse no caso de que o alumnado obteña unha avaliación negativa ou nos casos de perda de avaliación continua por faltas de asistencia.

9.1.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Proba ordinaria do mes de xuño

Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.1.5.2 Probas extraordinarias de setembro

O alumnado que non acade unha cualificación positiva na avaliación de xuño terá a opción de realizar a proba extraordinaria de setembro. Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.1.6 Recursos didácticos

- Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse dúos, tríos, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos de vento metal, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.
- The canadian Brass “Book of favorite quintets” intermediate level. 1988. Ed. Hal-Leonard. Milwaukee (EEUU).
- The canadian Brass “Book of easy quintets”. 1988. Ed. Hal-Leonard. Milwaukee (EEUU).
- Ricercar (para 2 trompetas, trompa e trombón) de Palestrina. Arr. De Jean Louise Petit. E. Billaudot. 1972. Paris.
- Marcha do Coronel Boguey (quinteto de metais) de Kennet Alford. Arr. Arthur Frankenpohl. Ed Almitra. 2000. USA.
- Sounding brass! Nine christmas carols for brass quintet. William Ryden. Ed. Masters Music Publications, Inc. 1994. Florida (USA).
- Sounding brass! (Book 2) Nine christmas carols brass quintet. William Ryden. Ed. Masters Music Publications, Inc. 1994. Florida (USA).
- Tilman Susato, tres danzas para cuarteto de metais. Arr. Robert Kong. Ed. Alphonse Leduc. 1995. París.

9.2 Curso: 2º de Conxunto de Vento Metal

9.2.1 Obxectivos

- a) Interpretar en conxunto obras para afondar no coñecemento dos diferentes estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que esixe toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista cas obras e pezas programadas.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras de diferentes estilos e épocas para o conxunto instrumental de dificultade axeitada a este curso.

9.2.2 Contidos

- a) Traballo da unidade sonora e a sincronización: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- b) Práctica da agónica e as dinámicas.
- c) Práctica dos xestos anacrúsicos e expresivos para tocar sen director.
- d) Traballo do equilibrio e planos sonoros sendo conscientes da parte que interpretan en cada momento (melodía, acompañamento, baixo)

- e) Control permanente da afinación.
- f) Desenvolvemento da igualdade e sincronización das emisións e as articulacións.
- g) Análise e interpretación de obras do repertorio de conxunto. (cuartetos, quintetos de metais, bandas de metais, etc.)
- h) Práctica de conxunto da agrupación.
- i) Traballo do repertorio de conxunto dunha dificultade acorde a este nivel.
- j) Práctica de lectura a primeira vista das obras programadas respectando a articulación, as dinámicas e a afinación.
- k) Valoración do sistema como marco da interpretación.
- l) Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos instrumentais, para analizar de maneira crítica as características das diferentes versións.

9.2.3 **Avaliación**

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexeráse por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.2.3.1 **Criterios de avaliación**

- a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.

- b) Actuar como responsable da sección, dirixindo a interpretación colectiva entanto que realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación.
- c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio pretende comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.

9.2.3.2 Mínimos esixibles

Interpretar axeitadamente o repertorio traballado demostrando capacidade de unificación na interpretación entre todos os compoñentes do grupo, equilibrio sonoro entre as partes, afinación, fraseo, sincronización, articulación e dinámicas.

9.2.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo de aula, o comportamento e actitude, e a audición.

Como ferramentas de avaliación empregárase o caderno do profesorado e a folla de calibración. No caderno do profesorado quedará recollida a información e valoración do traballo de aula, a responsabilidade, o comportamento, a actitude, e a execución na audición trimestral e ca folla de calibración valorárase a audición trimestral. Poderáse utilizar gravacións de audio e vídeo como ferramenta de avaliación complementaria.

Folla de calibración

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20%	
Adecuación á partitura	20%	
Calidade do son e/ou afinación	20%	
Interpretación	25%	
Actitude	15%	

9.2.3.4 Criterios de cualificación

Os seguintes criterios achegarán o 50% da cualificación a través do traballo diario nas clases:		
Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.	c), d), i)	a), b), c), d), e), f), g)
c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.	g)	j)
Os seguintes criterios achegarán o 10% da cualificación:		
Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.	f), h)	k), l)

Os seguintes criterios achegarán o 40% da calificación a través dunha audición:		
Criterio de avaliación	Obxectivo	Contido
a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.	a), b), e), j)	h), i), l)
e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.	a), b), j)	h), i)

Procedemento de Avaliación	Traballo diario	Responsabilidade e Actitude	Audición
Porcentaxe	50%	10 %	40%
Ferramenta de avaliación	Caderno do Profesorado ou de seguimento da programación		

9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propondor a ampliación de matrícula solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias do curso elevando a proposta o seu departamento.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso actual e ao que aspira a acceder. O profesorado das distintas materias acordarán, a través dun informe de ampliación de matrícula cunha cualificación numérica, as capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.

Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. O informe para ampliación de matrícula será presentado polo xefe de departamento a dirección do Centro previamente o consello escolar.

9.2.5 Medidas de recuperación

- As medidas de recuperación consistirán na proba ordinaria do mes de xuño e a proba extraordinaria de setembro. Estas medidas realízanse no caso de que o alumnado obteña unha avaliación negativa ou nos casos de perda de avaliación continua por faltas de asistencia.

9.2.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Proba ordinaria do mes de xuño

Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.2.5.2 Probas extraordinarias de setembro

O alumnado que non acade unha cualificación positiva na avaliación de xuño terá a opción de realizar a proba extraordinaria de setembro. Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.2.6 Recursos didácticos

- Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse dúos, tríos, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos de vento metal, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.
- Sounding brass! Nine christmas carols for brass quintet. William Ryden. Ed. Masters Music Publications, Inc. 1994. Florida (USA).
- Sounding brass! (Book 2) Nine christmas carols brass quintet. William Ryden. Ed. Masters Music Publications, Inc. 1994. Florida (USA).
- Tilman Susato, tres danzas para cuarteto de metais. Arr. Robert Kong. Ed. Alphonse Leduc. 1995. París.
- Gabrieli, G. "Canzon in echo duodecimi toni". Ed. Musicland. 1996
- Concert repertoire for brass sextet. Ed. Rubank.
- Ian McDonald . Tres Miniaturas (Parade, Cortege, Rigaudon). Junior just brass. Ed. Chester Music. 1981. Londres.
- Morley, Thomas. "I love alas I love thee" Brass quintet. Arr. by David Wampler

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...] a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Vento Metal para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos formulados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do Departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.